

G 01c 1/00

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 39137

Kl. 42 c, 5/01

Stanisław Szpetkowski

Kraków, Polska

Kątomierz szybowy

Patent trwa od dnia 17 maja 1955 r.

Kątomierz szybowy jest przyrządem pozwalającym na biegunowy pomiar tarczy szybowej (obudowy, dźwigarów, prowadnic i wszelkich urządzeń wewnątrzszybowych) na pewnej głębokości szybu, po ustawieniu przyrządu w miejsce jednego pionu szybowego. W wyniku pomiaru otrzymuje się przekrój szybu zorientowany względem 2 pionów. Pomiar kątomierza zastępuje powszechnie dotychczas stosowane wcięcia liniowe przy zdjęciach szybowych.

Kątomierz szybowy jest zbudowany z trzech głównych części: ramienia przytwierdzającego R, pionowego łożyska centrującego L i właściwego kątomierza K. Fig. 1 przedstawia widok kątomierza w szybie, ustawionego w miejscu pionu szybowego, z zaznaczonymi częściami głównymi. Ramię R służy do przytwierdzenia kątomierza do obudowy drewnianej (dźwigarów). Jest ono zbudowane jako układ rozsuwalny części o wysięgu do 1,2 m. Ramię R jest zakończone niepełnym pierścieniem, w który wchodzi łożysko pionowe. Centrowanie łożyska względem pionu szybowego przeprowadza się analogicznie do centrowania teodolitu na głowicy statywu. Łożysko posiada wycięcie pozwalające na od-

ciągnięcie drutu szybowego po scentrowaniu i libelę pudełkową do spoziomowania. Budowę łożyska przedstawia fig. 2. Do łożyska wkłada się właściwy kątomierz składający się z trzpienia metalowego wstawianego do łożyska i przytwierdzanego śrubą zaciskową, limbusa z podziałem kątowym i przeziernika z noniuszem. Pomiar kątomierzem szybowym odbywa się w następujący sposób: ramię po przytwierdzeniu ustawia się do takiej długości, aby centrowanie łożyska nie wymagało dużych przesunięć; po usunięciu drutu pionu i nałożeniu właściwego przyrządu orientuje się kątomierz przez wykonanie wizury na pion drugi, a przez nastawianie przeziernika na poszczególne punkty biegunowo przeprowadza się pomiar (odczyt kątów i pomiar długości).

Zastrzeżenie patentowe

Kątomierz szybowy, będący przyrządem do zdjęć w szybie, znamienny tym, że posiada pionowe przesuwalne łożysko centrujące z wycięciem, służące do centrycznego ustawienia właściwego przyrządu i umożliwiające usunięcie pio-

nu po centrowaniu, przy czym kątomierz ten umożliwia biegunowy pomiar tarczy szybowej i urządzeń wewnątrzszybowych przy centrycz-

nym jego umieszczeniu w miejscu pionu szybowego.

Stanisław Szpetkowski

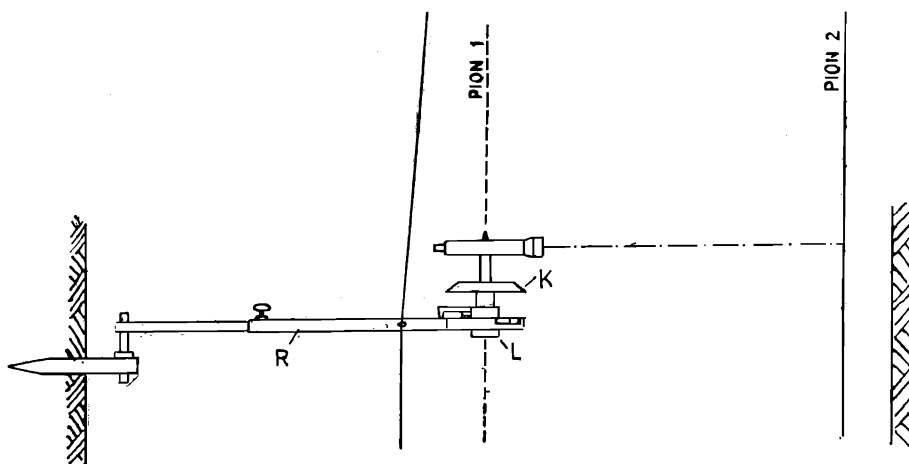


Fig 1

